

PSYCHOLOGIE U NÁS A JINDE

VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM
doc. PhDr. JIRÍHO ČEPELÁKA, CSc.

Dne 23. 1. 1980 se dožil 65 let místopředseda Československé psychologické společnosti při ČSAV, doc. J. Čepelák, CSc., uprostřed pilné práce, tak jako ho známe léta: plného energie, životního optimismu, radosti z práce, neúnavného organizátora, pedagoga, tvůrčího pracovníka.

Doc. Čepelák vystudoval obory sociologie-psychologie. Pracoval nejprve v Ústavu lidské práce, kde vedl sociologické oddělení. V roce 1951 přešel do Ústavu pro péči o matku a dítě v Praze-Podolí, kde působil až do roku 1966. V ústavu vybudoval psychologickou laboratoř. Zaměřil se na problematiku psychogenních poruch gynekologických a těhotenských, na studium psychického stavu těhotných žen a rodiček, klimakteriček a na další problémy vyplývající z aplikace psychologie v ženském lékařství. Výsledky práce uveřejnil v 70 publikacích, přednesl řadu přednášek na zasedáních vědeckých společností. Nálezy shrnul rovněž v kandidátské disertační práci „Psychický stav ženy v premenstruu“. Bylo mu uděleno několik čestných uznání.

V roce 1966 přešel do sboru nápravné výchovy, kde působí až dosud jako náčelník Výzkumného ústavu penologického SNV. Organizuje výzkumnou činnost ústavu. Jeho vědecká práce je zaměřena zejména na aplikaci psychoterapie v socializačním procesu. Přispěl též k rozvoji kriminologicko-psychologické psychodiagnostiky. Dále se zabývá problémy psychopatologie u odsouzených kriminálních pachatelů, otázkou drogové závislosti, psychologickou problematikou psychofarmakologie, psychologickou klasifikací vězňů a v neposlední řadě také teoretickými problémy oboru penitenciární psychologie a penologie. Publikoval (mimo období působení v Ústavu lidské práce) 140 prací.

Doc. Čepelák je již mnoho let činný pedagogicky. Přednáší na filozofické fakultě v Olomouci a na právnické fakultě v Praze, působil rovněž v Ústavu pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů a na katedře gynekologie Lékařské fakulty hygienické v Praze atd. Zastává funkce ve Sboru nápravné výchovy, je členem vědecké rady Výzkumného ústavu kriminologického při Generální prokuratuře ČSSR atd.

Doc. Čepelák se neobyčejně aktivně angažuje ve společenských i odborných společnostech. Pracoval v Socialistické akademii, angažoval se v mírovém hnutí, přednášel v útvarech politického vzdělávání. Je nositelem medaile „Za službu vlasti“ a „Za zásluhy o obranu vlasti“. V Psychologické společnosti ČSAV působil od roku 1972 do roku 1979 jako předseda, v současné době působí jako místopředseda. Tím není zdaleka vyčerpána činnost doc. Čepeláka ani neobyčejná šíře jeho zájmů.

Přejeme doc. Čepelákovi mnoho zdraví a dalších vědeckých úspěchů, kterými přispívá k rozvoji československé psychologické vědy a praktickému uplatňování jejich aplikací v socialistické praxi.

S. Fraňková

PĚTAŠEDESÁTINY doc. PhDr. ANTONINA STRÁNSKÉHO, CSc.

člena katedry obecné a pedagogické psychologie filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze jsme si připomněli 10. března 1980. Jubilant je v naší psychologii výraznou učitelskou osobností. Obdivuhodná je jeho pedagogicky promyšlená činnost ve výchově mladých psychologů a dalších specialistů, jeho skromná a moudrá vystoupení, optimismus a elán. Začínal s vyučováním psychologie na středních školách, od r. 1958 byl pověřen úkoly v rozvoji psychologie na Karlově univerzitě. Byl např. jedním ze zakladatelů psychologie sportu na fakultě tělesné výchovy a sportu. Na univerzitě zastával řadu funkcí a v průběhu posledních let vyučuje obecnou psychologii, metodiku vyučování psychologie, psychologii sportu, vede experimentální práce, vede a posuzuje diplomové, rigorózní a kandidátské práce, účastní se přijímacího examinačního a habilitačního řízení, připravuje učební texty. Svou bohatou pedagogickou činnost spojuje s činností vědeckou a působením v dalších vzdělávacích institucích (Univerzita 17. listopadu, cyklická školení, postgraduální studium, speciální kursy). Věnuje se zejména tematické psychických regulací, vlivu pohybové činnosti na psychiku, různým tématům psychologie sportu (aktivně se zúčastnil řady světových kongresů v tomto oboru a činnosti komise psychologie sportu ČSTV) a v poslední době psychologii tvořivosti.

Milý Antoníne, my, kteří jsme podle data narození mladší, Ti přejeme, abys, jak sám říkáš, nadále „rozdával“, protože si nadevše ceníme hloubky Tvého intelektu.